

Til FTU i Hordaland

Frå Trygg Trafikk v/ Miriam Kvanvik og Knut Olav Nestås

Dato: 9. mai 2019

Høring om trafikkopplæring til førerkort og unntak fra fraværs grensen i videregående skole

Vi viser til ovennevnte høring med frist 7. juni 2019:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-forskriftsendringer-fravarsgrensen-og-trafikkopplaring/id2640157/>

Trafikkopplæringen til førerkort er et viktig trafiksikkerhetstiltak rettet mot unge. Mange unge får førerkort mens de er elever i videregående skole. For elever som ønsker å søke læreplass vil påbegynt trafikkopplæring være en fordel før de skal ut i læreplass.

FTU bør derfor vurdere å avgi en høringsuttalelse i saken.

1. Om forslaget

Det følger av ny regjeringsplattform at «*fravær grunnet obligatoriske timer for trafikkopplæring skal unntas fra fraværs grensen*». Kunnskapsdepartementet foreslår nå at det gjøres endringer i reglene om fraværs grensen, slik at gjennomføring av deler av trafikkopplæringen kan utgjøre dokumentert fravær som kan unntas fraværs grensen.

Trafikkopplæringen til førerkort klasse B er nærmere definert i trafikkopplæringsforskriften. Den obligatoriske opplæringen består av fire trinn, i tillegg til teoretisk og praktisk førerprøve:

- Trinn 1: Obligatorisk trafikalt grunnkurs på 17 timer
- Trinn 2: 1 Obligatorisk veiledningstime som avslutning på trinn 2
- Trinn 3: 4 timers obligatorisk sikkerhetskurs på bane. Obligatorisk veiledningstime som avslutning på trinn tre
- Trinn 4: 13 timer obligatorisk sikkerhetskurs på veg, som inkluderer:
  - a) 2 timer undervisning i klasserom om bilkjøringens risiko
  - b) 5 timer praktisk øving i landeveiskjøring

- c) 4 timers undervisning i planlegging og kjøring i variert trafikkmiljø, hvorav minst 3 timer skal være selvstendig kjøring i variert trafikkmiljø, resterende tid skal benyttes til planlegging og oppsummering
  - d) 2 timer refleksjon og oppsummering i klasserom
- Teoretisk og praktisk førerprøve

Forslaget om unntak fra fraværsgrensen avgrenses til følgende deler:

- Trinn 3: Sikkerhetskurs på bane (4 timer)
- Trinn 4: Sikkerhetskurs på veg, del c og b (9 timer)

2. Trygg Trafikks vurdering

Norge har valgt en modell for føreropplæring hvor undervisningen foregår ved private opplæringsinstitusjoner. Trafikklærerne utdannes ved universiteter som tilbyr profesjonsstudiet på høgskolekandidatnivå. Den norske trafikkopplæringen til førerkort er ansett for å være blant verdens beste, og har stort sett vært uendret siden 2005 da vi fikk nye læreplaner i alle førerkortklasser.

Opplæringen kan beskrives i den såkalte GDE-matrisen (Goals for driver education). Modellen ligger til grunn for opplæringsmålene, med fokus på individuelle, sosiale og kulturelle forutsetninger og begrensninger hos føreren og hvordan dette påvirker førerens motivasjon til å gjøre sikre valg.

For førerkort klasse B (bil) legges det vekt på at opplæringen skal være et av de viktigste tiltakene mot trafikkulykker blant unge. Trafikkopplæring, og i dette tilfellet føreropplæring, er også et vesentlig element i visjonen om null drepte og hardt skadde i trafikken (nullvisjonen).

Trafikkopplæringen til førerkort er krevende fordi klasserommet er «på hjul» i et risikofylt miljø som krever full konsentrasjon både hos lærer og elev. Det er derfor viktig at undervisningen foregår på tider hvor både elev og lærer er uthvilt. Videre bør opplæringen skje i et realistisk og variert trafikkmiljø.

På denne bakgrunn er Trygg Trafikk enig i at deler av den obligatoriske trafikkopplæringen til førerkort bør unntas fra fraværsgrensen i videregående skole. I tillegg til de foreslåtte 13 timene av sikkerhetskursene på bane og veg, bør også den praktiske førerprøven unntas fra fraværsgrensen.

Førerprøven er en nødvendig offentlig eksamen som alle må gjennom hvis de skal få førerrett. Førerprøvesensorene i Statens vegvesen har som mange andre offentlige ansatte en fastsatt arbeidstid som begrenser rommet for gjennomføring av førerprøven til ordinær åpningstid. Å

ikke innlemme førerprøven som unntak signaliserer at det faktisk må tas ut et ugyldig fravær for å få gjennomført en offentlig eksamen, noe vi mener er uheldig.

Ein evt. høyringsuttale frå FTU i saka kan leggjast inn her:

https://svar.regjeringen.no/nb/registrer_horingsuttalelse/H2640157/

3. Forslag til høyringsuttale frå FTU

- Fylkestrafikksikringsutvalet i Hordaland (FTU Hordaland) viser til høyring om fráværsgrensa i vidaregåande skule og trafikkopplæring til førarkort klasse B.
- Den norske trafikkopplæringa til førarkortet er eit vesentleg element i visjonen om null drepne og hardt skadde i trafikken (nullvisjonen), og eit viktig trafikkeringstiltak retta mot unge. Trafikkopplæringa er krevjande fordi klasserommet er «på hjul» i eit risikofylt miljø som krev full konsentrasjon både hjå lærar og elev. Det er derfor viktig at undervisninga skjer når både elev og lærar er utkvilt, og at opplæringa skjer i eit realistisk og variert trafikkmiljø.
- Mange unge får førarkort medan dei er elevar i vidaregåande skule. For elevar som ynskjer å søkje læreplass vil påbegynt trafikkopplæring vere ein føremon før dei skal ut i læreplass. Det er derfor viktig med gode rammer rundt opplæringa.
- Med bakgrunn i desse argumenta er FTU Hordaland einig i at delar av den obligatoriske trafikkopplæringa til førarkort bør unntakast frå fráværsgrensa i vidaregåande skule. I tillegg til framlegget om 13 timar av tryggleikskurs på bane og veg, bør også den praktiske førarprøven unntakast frå værsregelen.
- Førarprøven er ein nødvendig offentleg eksamen som alle må gjennom om dei skal få førarrett. Førarprøvesensorane i Statens vegvesen har som mange andre offentlege tilsette ei fastsett arbeidstid som avgrensar rommet for gjennomføring av førarprøven til ordinær opningstid. Å ikkje innlemme førarprøven som unntak signaliserer at det faktisk må takast ut eit ugyldig fravær for å få gjennomført ein offentleg eksamen, noko me meiner er uheldig.